

1988.03.15.

- 46 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

MÁRCIUS 15

BBC
London, 1988. március 14.
KÉSŐ ESTI HÍRADÁS

Ma délután egy újabb aktus jelezte március 15-ike rehabilitálását. A nemzeti színű lobogót most első ízben vonták fel a budapesti Országház előtt tartott hivatalos ünnepség keretében. Budapesti tudósítónk is jelen volt:

(A himnusz bejátszása) Lobog a nemzeti színű zászló. Budapesti tudósítónk egy interjúról is tájékoztát, amelyet Barabás János adott a BBC-nek és amelyben közölte, hogy a hatóságok holnap semmi módon nem akadályozzák meg, hogy Budapesten nem hivatalos felvonulást tartsanak a március 15-i Ünnep alkalmából.

A BBC-nek adott interjújában Barabás János, a kommunista párt agitációs és propaganda osztályának vezetője (sic!) elmondta, hogy véleménye szerint Magyarországon szükség van nemzeti öntudatra, amely - mint beismerte - gyakran szenvedett sérelmet a múltban. Vannak az országban olyan csoportosulások - mondta Barabás János -, amelyek az országban uralkodó érzékeny politikai hangulatot a maguk hasznára és provokációra kívánják fölhasználni, de az emberek nagy része fiatal és lelkes, és a hatóságok semmiképpen sem tekintik bármilyen módon ellenzéki beállítottságúnak. Az csak természetes - mondta -, hogy érzéseiknek spontán módon adnak kifejezést.

Ma délután az Országház előtti zászlórúdra fölvtették a nemzeti lobogót, amit rendszeren csak szocialista ünnepeken szokás megtenni, mint például a felszabadulás ünnepén.

Budapesten izgalom uralkodik, amiért a holnapi fölvonuláson várhatóan igen nagy számban vesznek majd részt, és sokféle híresztelés kapott lábra. Holnap tanítási szünet lesz az iskolákban és az egyetemeken, de - bár március 15-ike egyre inkább nemzeti ünnepnek számít - nem munkaszüneti nap. Megelőző években talán ha 3000 ember vett részt a felvonuláson.

A holnapi felvonulás mérete kizárólag attól függ, vajon a munkásság fiatalabb része meglátja-e az alkalmat a felvonulásban a rendszerrel való elégedetlenségének hangoztatására.

Barabás János szerint a rendőrség azt a parancsot kapta, hogy tartsa fenn a rendet, és tegye lehetővé az 1848-as forradalomról való megemlékezés minden spontán megnyilvánulását.

Elmondta, hogy bár a felvonulás kétségtelenül elhalad majd az Országház előtt, helytelen lenne és nem is kívánatos, hogy az emberek ott megálljanak vagy csoportosulásba kezdjenek.

Lábrakapott Budapesten az a híresztelés, hogy a felvonulók tiltakozni fognak a román nagykövetség épülete előtt, az erdélyi magyarokkal szemben alkalmazott bánásmód ellen, de Barabás János szerint a hatóságok szeretnék elkerülni, hogy a felvonulók útvonala érintse bármely nagykövetség épületét, ahol nehezen lehetne megakadályozni, hogy egyes felvonulók beszédet tartsanak. Ez pedig nem felelne meg a szocialista államrendnek és a magyar alkotmánynak.

Ezen feltehetően azt értette, hogy nem szabad olyan beszédeket tartani, amelyek a Varsói Szövetség tagállamai ellen irányulnak, avagy nacionalizmust vagy rasszizmust propagálnak. A felvonuláson résztvevő hivatalos szervek ítélik majd meg, hogy a felvonulók magatartásának milyen mozzanata sérti az alkotmányt.

Magyarországon nincsenek illegális dalok - mondta Barabás János -, s az sem lenne törvényellenesnek minősíthető, ha egyszerre több ezer ember kezdené el énekelni a székely himnuszt, amely hagyományos a március 15-i felvonulásokon.

A néhány nappal ezelőtti rendőri házkutatásokkal kapcsolatban feltett kérdésre Barabás János azt válaszolta, hogy a rendőrség megtalálta mindazt a nyomtató és sokszorosító felszerelést, amelyet keresett, valamint mindazokat a kiadványokat és röpiratokat is. Ezek tartalmát elemzésnek vetik alá, azt eldöntendő, milyen mértékben sértik a törvényt.

A rendelkezésre álló adatok szerint az iratok tartalma kísérlet arra, hogy alapjában megváltoztassák március 15-ike ünnepének arculatát. Ezen azt értette Barabás János, hogy a kiadványok és röpiratok tartalma támadást intéz a szocializmus és a pártvezetés ellen, és hogy a pártot okolja egyedül az ország politikai és gazdasági gondjaiért, és polgári demokratikus modelleket keres. A hivatalos szervek kötelessége, hogy gátat vessenek a szocializmus ellen munkálkodó elemek tevékenységének - mondotta Barabás János és hozzátette, hogy dialógusra van szükség azokkal, akik alternatív megoldásokat keresnek.

1988.03.15.

- 48 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

Végezetül az agitációs-propaganda osztály vezetője (sic!) kijelentette, hogy nem nevezhető pusztán politikai lavírozásnak az, ha a jelenlegi vezetőség fejleszteni kívánja a nemzeti kultúrát, mert hosszú távon a szocialista rendszer a nemzetiség keretét fogja megtölteni. +++

da mr ba

1988.03.15.

- 37 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

HELYSZÍNI TUDÓSÍTÁS BUDAPESTRŐL

AMERIKA HANGJA
Washington, 1988. március 15.
TUDÓSÍTÁS

H. Wait (?)

- Kedves hallgatóink! Most tudósítónk Budapestről érkezett jelentése alapján hangképes riportunkat hallják a mai március 15-i tüntetésről. Mint azt hallgatóink már híreinkből tudják, Budapesten ma több mint tízezren vonultak fel az 1848-as szabadságharc kitörésének 140. évfordulóján. A tömeg demokráciát követelt. Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Demokráciát! Demokráciát! ... (a tömeg)

- A tüntetők ezután kórusban kiáltozták: "Gyertek le!" Sajnos sem a hangfelvételből, sem tudósítónk jelentéséből nem derül ki, hogy a felvonulók kihez, kikhez intézték a követelést. Talán nem nehéz kitalálni.

Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Gyertek le! Gyertek le! (a tömeg)

- A tömeg ezután Magyarország szabadságát követelte. Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Szabadságot akarunk! Gyertek le! Gyertek le! Szabadságot akarunk! Szabad sajtót akarunk! ... (a tömeg)

- A tömeg 48-as dalokat énekel. A tüntetők a 48-as dal után ismét demokráciát követeltek. Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Demokráciát! Demokráciát! ... (a tömeg)

- A budapestiek nyilván értesültek arról, hogy a rendőrség néhány órával a tüntetés előtt letartóztatta a földalatti kiadóvállalatok négy prominens vezetőjét - Denszky Gábort, Molnár Tamást, Haraszti Miklóst és Solt Ottiliát -, mert leghangosabb követelésük a sajtószabadság volt.

Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Sajtószabadság! Sajtószabadság! ... (a tömeg)

- A követelés után következett a fogadalomtétel, a Nemzeti dal. Eredeti hangközvetítést hallunk:

1988.03.15.

- 38 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

- Talpra magyar!... (szaval a tömeg)

- Ezután Tamás Gáspár Miklós állt a tömeg elé, hogy elmondja beszédét. Eredeti hangközvetítést hallanak:

- Éljen! Éljen! (a tömeg)

Tamás Gáspár Miklós:

- Magyar honpolgárok! Magyar honpolgárok! Magyar honpolgárok!

Nem egy, hanem három forradalom. Az 1848-iki, az 1918-iki és az 1956-iki...

- Éljen! Éljen! (a tömeg)

- ...próbálta már elérni ugyanazokat a célokat ...

- We lost the line from Hungary.

- Amint tudósítónk angol megjegyzését hallották, a beszédnek itt hirtelen végeszakadt, mert a telefon-összeköttetést valaki, vagy valakik megszakították. Nem sokkal később azonban tudósítónknak sikerült másik vonalat kapnia, és így folytathatta a helyszíni budapesti tudósítását.

- A tüntetőkhöz először tehát Tamás Gáspár Miklós szólt, majd a mikrofonhoz a ma reggel letartóztatott Denszky Gábor felesége, Hodosán Róza lépett. Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Nem egy hanem három forradalom, az 1848-iki, az 1918-iki és az 1956-iki...

- Éljen! Éljen! (a tömeg)

- ...próbálta már elérni ugyanazokat a célokat: szabadságot, a nép beleegyezésén nyugvó jogrendet, egyenlő jogokat, nemzeti függetlenséget, a választott parlamentnek felelős kormányt, és ezzel helyet a civilizált nemzetek közösségében.

- Éljen! Éljen! ... (a tömeg)

1988.03.15.

- 39 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

- Eredeti hangközvetítést hallunk.

Tamás Gáspár Miklós:

- Ezekről a céloktól ma is távol vagyunk! A diktatúra legtorzabb kinövésének lenyesegetése nem elég! A magyar nemzet ma legalább annyit kíván, mint 140 esztendővel ezelőtt!

- Éljen! Éljen! - Taps (a tömeg).

- Békés átmenetet óhajtunk! Ez csak egyféleképpen lehetséges: választásokkal!

- Éljen! Éljen! - Taps (a tömeg).

- Az önmagukat kinevező kormányzatok ideje lejárt!

- Éljen! - Taps (a tömeg).

- Új alkotmányokkal és szabad választásokkal kell megteremteni a modern magyar demokráciát!

- Éljen! - Taps (a tömeg).

- A nép bizalmát elvesztett vezetők mondjanak le!

- Hurrál! Éljen! Gyertek ki! Demokráciát! Demokráciát! - Taps (a tömeg). Halljuk! (a tömeg)

- A nemzet higgadt és erős politikai akarata megteremtheti a szükséges intézményeket, a szabadság intézményeit!

- Éljen! (a tömeg)

- Ezt nem lehet rendőr és katonai eszközökkel megakadályozni!

- Éljen! (a tömeg)

- Tiltakozunk Haraszti Miklós, Demszky Gábor, Molnár Tamás, Solt Ottilia letartóztatása ellen!

1988.03.15.

- 40 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

- Éljen! Szabadságot nekik! Szabadságot nekik! Tiltakozunk!
Tiltakozunk! Tiltakozunk! (a tömeg)

- Egyenesítsétek ki gerinceteket! Merjete! Követeljete!
Állítsuk meg a válságot!

- Éljen! (a tömeg)

- Védjük meg az erdélyi magyarságot!

- Éljen! - taps (a tömeg).

- Éljen az ellenzék!

- Éljen! - taps (a tömeg).

- Éljen a magyar szabadság!

- Éljen! - taps (a tömeg).

- Ezt a beszédet Demszky Gábor, szamizdat kiadó mondta volna el,
ha ma reggel nem tartóztatták volna le társaival együtt. Helyette
én, Hodosán Róza mondom el!

- Eredeti hangközvetítést hallunk:

- Éljen! Kicsit közelebb a mikrofonhoz! (a tömeg)

- Budapest demokratikus ifjúsága vonult fel e független
megemlékezésre. Isten óvjon mindenkit ezen az ünnepi, békés
felvonuláson és a hétköznapi munkálkodásban. Március idusán nem csak
régmúltra emlékezünk! Mementó ez az ünnep, azaz fontos, sőt
rendkívüli szerepet neki és politikai indíttatást minékünk, hogy a
48-as követelések mindmáig nem valósultak meg széles e hazában!

- Éljen! - taps (a tömeg).

- Hodosán Róza:

- Nincs szabad sajtó, felelős minisztériumunk, és parlamentáris
demokrácia helyett egy pártállam túlhatalmával állunk szemben!...

- Éljen! (a tömeg)

- Eredeti hangközvetítést hallunk:

- ...Ám ez az apparátus az utóbbi hónapokban bizonytalankodni és ingadozni kezdett. A magyar közhangulat változása földcsuszamlásszerű és kihívást jelent mindannyiunk számára. Ebben a történelmi pillanatban nem szabad tovább hallgatni! Ki kell mondanunk, hogy a szovjet típusú diktatúra már a válságba sodorta az országot, és nem kínál kiutat!

- Éljen! Éljen! Kiutat! - Taps (a tömeg).

- Súlyos válságban van az egész térségünk. Ceausescu és Jaruzelski már magára gyújtotta a házat, Honecker és Jakes is csak az erőszak-apparátusára számíthat. A magyar kormányzat még csak a gyuanyagot halmozta fel, de mi nem robbanást akarunk, hanem radikális fordulatot, erőszakmentes átalakítást!

- Éljen! Ezt akarjuk! Ezt akarjuk! - Taps (a tömeg).

- A párt túlhatalmának korlátozását, valódi parlamentarizmust! Ehhez új választások kellene, melyekkel létrehozandó az igazi érdekképviselő!

- Éljen! - Taps (a tömeg).

- Követeljük az állam sajtómonopóliumának leépítését, ami lapengedélyek kiadását jelenti, és a kis példányszámú kiadványok engedély nélküli megjelentetését!

- Éljen! Éljen! Sajtószabadságot! Sajtószabadságot! - Taps (a tömeg).

- Eredeti hangközvetítést hallunk. Hođosán Róza:

- Követeljük a gyülekezés szabadságát, melynek korlátozása az utóbbi években elsősorban a klubmozgalmat próbálta visszaszorítani. Követeljük az egyesületek bejegyzésének liberalizálását, és azt, hogy a polgári kezdeményezések egyszerű bejelentéssel indulhassanak! Demokratikusan megalkotott törvények uralma vessen véget a hatósági önkénynek és beavatkozásnak. Pártállam helyett alkotmányos jogállamot!

- Éljen! Éljen! Ezt akarjuk! - Taps (a tömeg).

- Nem akarunk tovább félelemben élni! Becsületes munkánkkal és kezdeményezéseinkkel óhajtunk részt vállalni a nemzet közös dolgainak rendezésében. Ugyanakkor 1956, 1968 és 1981 sorsfordulóinak intelme a következő: követeléseink nem valósulhatnak meg nemzeti keretek között, csak a kis népek összefogásával, a kölcsönös szolidaritás kötelékében!

1988.03.15.

- 42 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

- Éljen! Éljen! Szolidaritás! Szolidaritás! - Taps (a tömeg).
- Éljen a Szolidaritás szakszervezet és a Charta-77 mozgalom!
- Éljen! - Taps (a tömeg).
- Éljenek a Románia demokratikus megújulására törekvő erők!...
- Éljen! (a tömeg)
- Éljen a dunavölgyi népek barátsága!
- Le az embertelen arcú szocializmussal! Éljen a kivívandó magyar demokrácia!
- Éljen! (a tömeg) +++
il/du mr ba

--

1988.03.15.

- 43 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

BUDAPESTI ESEMÉNYEK

Deutschlandfunk
Köln, 1988. március 15.
HÍREK (21.30)

Mint az AFP hírügynökség tudósítója a magyar fővárosból jelenti, ma délután Budapesten több mint tízezer ember vett részt egy nem engedélyezett tüntetésen, melyre az ellenzék szólított fel, hogy megemlékezzenek az 1848-as március 15-iki eseményekről.

Megfigyelők szerint ez volt 1956 óta a legnagyobb nem hivatalos tüntetés a magyar fővárosban. Az akciót a letartóztatások és házkutatások egész hulláma előzte meg. A tüntetők plakátokat és transzparenszeket tartottak a magasba, melyeken gyülekezési szabadságot és sajtószabadságot követeltek, mint annak idején az 1848-as tüntetők is követelték.

A magyar hatóságok úgy akarták a nem engedélyezett tüntetés vonzerejét csorbítani, hogy a maguk részéről egy minden eddigi néreteket meghaladó rendezvényt szerveztek. Egyidejűleg óvtak a március 15-iki hivatalos ünnepség megzavarásától.

A nem engedélyezett tüntetés résztvevői szolidaritásukat fejezték a romániai magyar kisebbség iránt, és követelték, hogy a budapesti hatóságok szálljanak jobban síkra e kisebbség támogatásáért, melyet egy kényszer-beolvasztás veszélye fenyeget Romániában.

A felszólaló Tamás Gáspár Miklós filozófus új alkotmányt és új választásokat követelt egy modern magyar demokrácia megteremtése érdekében. Ezen kívül kijelentette, hogy azoknak a vezető személyiségeknek le kell mondaniook, akik már nem élvezik a nép bizalmát. Ezt a követelést a tüntetők tízezres tömege viharosan üdvözölte.

Ma este érkezett jelentés szerint a nem engedélyezett budapesti tüntetés incidensek és a rendőrség közbelépése nélkül, békésen zajlott le. A tüntetők tízezres tömege három órán keresztül vonult végig Budapest utcáin, miközben az 1848-as forradalom hőseinek adózott tisztelettel.

A magyar tömegtájékoztató eszközök egyike sem tudósított ma délután az illegális tüntetésről. A Magyar Távirati Iroda csupán a KISZ által megszervezett, hivatalos rendezvényről közölt jelentést.

...
nő mr ba

..

BUDAPESTI ESEMÉNYEK

BBC

London, 1988. március 15.
MAGYAR OKTÓBER jelentése

- A nemzet higgadt és erős politikai akaratát, hogy megteremtse a szabadság intézményeit, nem lehet rendőri és katonai eszközökkel megakadályozni - mondotta ma délután az Országház előtt, a Kossuth szobornál tartott beszédében Tamás Gáspár Miklós.

E szavak nem voltak megalapozatlanok. A hatalom az elmúlt napokban mindent megtett a demokratikus változásokat követelő, várható nagy politikai tömegtüntetés megakadályozására. Tegnap este - egy héten belül a hetedik házkutatáskor - Philipp Tibortól demokráciát és szabadságot követelő, öt nagy vászon transzparenst kobozott el a rendőrség, de a felvonulók ennek ellenére végigvitték a városon politikai megújodást követelő tábláikat.

Ma a kora hajnali órákban lakásukon őrizetbe vette a rendőrség a demokratikus ellenzéki mozgalom hét résztvevőjét - Denszky Gábert, Kolnár Tamást, Karaszi Miklóst, Solt Ottiliát, Gadó Györgyöt, Nagy Jenőt és Fálinskán Lóbertet -, de mégsem tudta megakadályozni a beszédek megtartását.

Valamivel déli 12 óra előtt több ezren gyűltek ma össze a Petőfi téren. Idejöttek azok is, akik megelőzően a Nemzeti Múzeum kertjében a hivatalos ünnepségeken vettek részt. Pontosan 12 órakor a Rajcsy-Uszilinszky baráti Társaság helyezte el koszorúját a szobor talapzatán, majd ugyanide került egy másik koszorú is, amely felirattal: "A szabad és független Magyarországért - a magyar demokratikus ellenzék".

Kis János, az ellenzék egy vezető alakja, a beszélő című szeminárium folyóirat szerkesztője mondott ezután beszédet. - 190 év telt el a '48-as magyar forradalom és szabadságharc óta - mondotta -, de még mindig nem valósultak meg az akkori követelések. Jogokat, sajtószabadságot, demokratikus változásokat kívánunk.

Kis János végezetül a letartóztatottak azonnali szabadon bocsátását követelte, és éltette a független, szabad Magyarországot és az ellenzéket.

A mintegy tízezer főnyi tömeg ezután sorokba rendeződött. Egy tízperces nemzeti szünet következett, majd az Országház előtt a rendőri erők ismét megjelentek.

Közben előkerültek a demokratikus jelszavakat hirdető transzparenszek is. A Kossuth szobornál Tanás Gáspár Miklós mondott beszédet a demokratikus ellenzék nevében.

Hangoztatta, hogy három forradalom - az 1848-as, az 1918-as és az 1956-os - próbálta már elérni ugyanazokat a célokat: a szabadságot, a jogrendet, a nemzeti függetlenséget, a felelős kormányt, és így módon - mint mondotta - helyet a civilizált nemzetek közösségében.

Hangoztatta, hogy ezektől a céloktól még ma is távol vagyunk. A diktatúra legtorzabb kinövéseinek lenyesegetése nem elég. A magyar nemzet ma legalább annyit kíván, mint 140 esztendővel ezelőtt. Lejárt - mondotta - az önmagukat kinevező kormányok ideje. Új alkotmányra és szabad választásokra van szükség. A nép bizalmát elvesztett vezetők mondjanak le!

A fiatalság nagy lelkesedéssel fogadta Tanás Gáspár Miklós beszédét, és a menet ezután az örökmécseshez vonult. Itt a kora reggel letartóztatott Domszky Gábor beszédét Domszky felesége, Hodosán Róza olvasta fel:

- Nemcsak a régmúltra emlékezünk - kezdődött a beszéd -, hiszen most sincs szabad sajtó, felelős minisztériumok és parlamentáris demokrácia helyett egy pártállam túlhatalmával állunk szemben. A hatalom azonban bizonytalanná vált a közhangulat földcsuszánlászerű megváltozása nyomán.

Domszky beszéde kiemelte, hogy a szovjet típusú diktatúra Kelet-Európa egész térségét válságba sodorta. Ceausescu és Carmona-ki már nagára gyújtotta a házat, Benackor és Jakov is ott az erőszakapparátusra számíthat. A magyar kormányzat meg csak a gyújtó anyagot halmozta fel, de nem robbanásra van szükség, hanem radikális fordulatra, ehhez pedig a párt hatalmának korlátozására és szabad választások megtartására.

A beszéd a Ruma-menti népek barátságának éltetésével fejeződött be.

A tömeg továbbvonult és létszámban egyre növekedett. Amikor a felvonulás eleje a Margit-hídon a Margit-sziget bejárójához ért, a tüntetők utolsó sorai még a Vígszínháznál voltak.

1988.03.16.

- 47 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

A megemlékezések a Bem téren folytatódtak, ahol a hangosbeszélők bekapcsolásával a hatóságok eleinte igyekeztek megzavarni az ünnepet. A Bem szobor előtt az idősebb korosztályhoz tartozó és hosszú időt börtönben töltött Pákh Tibor szólt az egybegyűltekhöz. Követelte a szovjet csapatok távozását Magyarország területéről.

Az évtizedek óta nem látott méretű felvonulás a Batthyány téren, a Kőlcsey szobornál ért véget, ahol a fiatalok egy része úgy határozott, hogy este hét órakor ismét megkoszorúzza a Petőfi szobrot.

A rendőrség a bátor és éles politikai beszédek ellenére sehol nem zavarta meg a tüntetést. Rendbontásra sehol sem került sor. Ismét bebizonyosodott, hogy az elmúlt évtizedek gyakran véres incidenseit nem a felvonulók okozták. A mai nap bebizonyította azt is, hogy a demokratikus ellenzék nem készülődött uszításra és rendezavarásra, amint azt a hivatalos propaganda állította.

Végül bebizonyosodott az is, hogy a magyar fiatalokban - akikről az idősebbek oly gyakran beszélnek lekicsinylően és kételkedve - épp úgy él a szabadság szeretete, mint 1848-as és 1956-os elődeikben.

+++

nc mr ba

Kozma utcai börtön hírhedt kis fogházába vitték. Ugyanígy két órával később Solt Ottiliát is, aki édesanyjánál aludt, mert beteg. Mindenkit külön cellába zártak, kivéve Solt Ottiliát, aki megtagadta, hogy bemenjen a zárkába. Így a börtön orvosi rendelőjében tartották fogva.

Az őrizetbe vettek hozzátartozói igyekeztek tájékoztatást kapni az eljárás okairól, az esetleges vádpontokról, a hatóságok megtagadtak azonban minden választ. Azt sem közölték, hogy hol tartják őket fogva. Március 15-ikén, délután a független felvonulást követő órákban aláírásgyűjtési akció kezdődött a szabadon bocsátásuk érdekében. A következő szövegű nyilatkozatot körözték:

"Nyilatkozat

Nemzeti ünnepünk előtt a rendőrség házkutatások sorozatával, kihallgatásokkal és megfélemlítő propagandával próbálta elrettenteni a felvonulástól honfitársainkat. Március 15-ike hajnalán őrizetbe vették Demszky Gábort, Gadó Györgyöt, Haraszti Miklóst, Molnár Tamást, Nagy Jenőt, Solt Ottiliát, és minden valószínűség szerint Pálinkás Róbertet és Rácz Sándort.

A demokratikus ellenzékét sújtó intézkedések nem érték el céljukat. Több mint tízezer állampolgár járta végig az 1848-as forradalom hagyományos emlékhelyeit, és követelt sajtószabadságot, politikai jogokat és demokráciát, s tiltakozott a rendőri önkény ellen.

Követeljük az őrizetbe vettek azonnali szabadon bocsátását, az eljárás jogi és politikai felülvizsgálatát! A hatóságok tartsák tiszteletben a szólás- és gyülekezés alkotmányos jogát!

Kelt: Budapesten, 1988. március 15-ikén 22 órakor.

Mikes Tamás, Bereczki Vilmos, Gondos Béla, Philipp Tibor, Grawasch Péter, Szentes Antónia, Balogh Erika, Kőszegh Ferenc, Vásárhelyi Antal, Kapitány Éva, Perlaki Tamás, Rutkai Levente, Nagy Mariann, Tamás Gáspár Miklós, Holczer Tibor, Kis János, Szilágyi Sándor, Petri György, Pécsi Vera, Misklívéc Ferenc, Vásárhelyi Miklós, Csoóri Sándor, Götz Árpád, Péntek Mária, Hodosán Róza, Nagy András, Nagy Elek, Mészöly Miklós."

- Március 15-ikén este szinte percek alatt gyűjtötték össze ezt a 29 aláírást. A lista további körözésére szerencsére nem volt szükség, mert a hajnali órákban szabadlára helyezték mind a nyolc

- Március 15-ikén este szinte percek alatt gyűjtötték össze ezt a 29 aláírást. A lista további körözésére szerencsére nem volt szükség, mert a hajnali órákban szabadlábra helyezték mind a nyolc őrizetbe vett személyt. Írásos figyelmeztetést kaptak, hogy a jövőben ne tegyenek kísérletet a nyilvános rend megzavarására.

Ellenzéki nyilatkozat

SZER

München, 1988. március 18.

A március 15-iki megemlékezések előtt, Budapesten a rendőrség őrizetbe vette a demokratikus ellenzék nyolc ismert tagját. Ezek: Bokros Péter, Demszky Gábor, Gadó György, Grawasch Péter, Hadosán Róza, Molnár Tamás, Nagy Jenő és Pálinkás Róbert. Ők közös nyilatkozatot adtak ki.

A Magyar Október Sajtószolgálat jelenti:

"Alulírottak, a magyar demokratikus ellenzék tagjai, a független sajtó munkatársai állampolgári becsületünk és személyi jogaink védelmében kijelentjük: rágalom a Belügyminisztériumnak az az állítása, hogy a március 15-iki nemzeti ünnep megzavarására és a közrend megbontására tettünk előkészületeket.

Igaz ezzel szemben az, hogy más társainkkal együtt azon a független tüntetésen kívántunk részt venni, amelynek során március 15-ikén, Budapesten több mint tízezer felvonuló követelt sajtószabadságot, demokráciát, és párt diktatúra helyett valódi parlamentarizmust.

A Belügyminisztérium félrevezető sajtóközleményei, valamint a BM sugalmazására a Népszabadságban és a Magyar Hírlapban többünkkel kapcsolatosan megjelent egyéb közlemények rágalmazási per, illetve sajtóper megindítását indokolnák. Ilyen pernek azonban csak jogrend adna esélyt, ám épp a jogrend az, ami ebben az országban gyenge lábon áll.

Amikor határozottan visszautasítva a rágalmakat és gyanúsításokat mégis elállunk a per indításától, ezt annak tudatában is tesszük, hogy a rágalmazók nem rendelkeznek olyan erkölcsi súllyal, amely állításaiknak hitelt szerezhethetne.

Ez a vezetés erkölcsileg bukott, politikailag hitelképtelen, igazsága pedig soha sem volt. Csak fizetett funkcionáriusaira,

rendőreire és mindenre kapható tollnokaira támaszkodhat.

Budapest, 1988. március 16.

Bokros Péter, Demszky Gábor, Gadó György, Grawasch Péter, Hadosán Róza, Molnár Tamás, Nagy Jenő és Pálinkás Róbert."

A március 15-i tüntetések

Amerika Hangja

Washington, 1988. március 19.

Március 15-én ezrek vonultak ki az utcákra Budapesten szabad választásokat és sajtószabadságot követelve. Munkatársunk jelentését ismertetjük:

- A magyar kormány a szociális programok megszorításával és a költségvetési deficit csökkentésével próbálja megoldani a növekvő gazdasági nehézségeket. Ugyanakkor a nagyobb politikai szabadságot követelő nyomás alatt a magyar kommunista párt vezetősége megosztott a tekintetben, hogyan álljon hozzá a kérdéshez. Nyugati megfigyelők szerint a vitás problémákat két lényeges pontban lehet összefoglalni: mennyire csökkentse a párt eddigi vezető szerepét, és vajon együtt létezhet-e a kommunizmus a párt hatáskörén kívül működő társadalmi csoportokkal.

- A kérdés az, hogyan teremtsük meg a pluralizmus lehetőségeit többpártrendszer nélkül - mondotta Nyers Rezső, a párt KB tagja. A magyar probléma reflektorfénybe került nemrégiben, amikor Budapesten ülést tartott a Demokratikus Fórum nevű nem hivatalos szervezet, amelynek célja a párt, a független szakértők és az ellenzéki értelmiség közötti párbeszéd elősegítése. A fórum a parlament megerősítésére szólított fel, és kérte a kommunista párt hatáskörének határozott körvonalazását. - Arra van szükségünk, hogy az Alkotmányban szögezzük le, mennyi hatalma van a pártnak, és ne engedjük, hogy a törvényen felül álljon - mondotta Kis Csaba kritikus, a fórum aktivistája.

Budapesten tartózkodó nyugati diplomaták közölték, hogy a magyar vezetők úgy kísérik meg takarékosági intézkedéseik népszerűsítését, hogy egyidejűleg liberalizálják a politikai szervezeteket és az adminisztrációs folyamatot. Január elseje óta a magyarok annyiszor mehetnek nyugatra, amennyiszer akarnak, feltéve persze, ha elég valutájuk van. A kormány azzal is egyetért: eljött az ideje egy újonnan választott parlamentnek, hogy módosítsa az